

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра конституційного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дekan юридичного факультету
Ярослав ЛАЗУР
«19» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

перший (бакалаврський)
29 Міжнародні відносини
293 Міжнародне право
Міжнародне право
вибіркова
українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Порівняльне земельне право» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право освітньої програми Міжнародне право.

Розробники: Піфко О.О., доцент, д.ю.н., професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства.

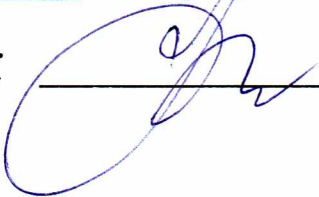
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри конституційного права та порівняльного правознавства

протокол № 13 від «19» серпня 2024 року

Завідувач кафедри Юрій БИСАГА

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 8 від «19» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма Навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3-й	-
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента – 50	1 -й	-
	Лекції:	
	30	-
	Практичні (семінарські):	
	30	-
Вид підсумкового контролю: 2-й семестр – іспит	Лабораторні:	
	0	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Порівняльне земельне право» є отримання студентом теоретичних знань про регулювання земельних відносин в зарубіжних країнах, а також вироблення навичок застосування земельного права. У зв'язку із цим передбачається: з'ясування у процесі навчання поняття та особливостей земельної реформи у різних країнах, аналіз інститутів права власності та права користування землею, окреслення особливостей ведення земельного кадастру та державної реєстрації прав на землю, напрацювання студентами навичок тлумачення земельних норм, їх застосування при вирішенні конкретних практичних задач (казусів), виконанні тестових завдань, підготовці проектів цивільно-правових документів тощо. Такі навички сприятимуть максимальному приближенню студентів до практичної діяльності уже після здобуття спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 05. Здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті.

СК 12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності.

СК 14. Здатність до самостійної підготовки проектів нормотворчих, правоінтерпретаційних та правозастосовних актів.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Порівняльне земельне право» вивчається на третьому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми «Міжнародне право» опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі	ПРН 3
Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.	ПРН 5
Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства.	ПРН 12
Виробляти спільні рішення, працювати в команді, виявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі у професійному і навчальному контекстах, планувати індивідуальну та групову роботу з метою їх досягнення	ПРН 13
Формулювати висновки, розробляти рекомендації, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання проблем у сфері правотворчої право інтерпретаційної та правозастосовної діяльності.	ПРН 16
Передбачати наслідки юридично значущих дій і рішень для окремих фізичних, юридичних осіб і держави.	ПРН 18
Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси	ПРН 19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Порівняльне земельне право» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік (іспит), – 35 балів);
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (іспиту), відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Порівняльне земельне прао» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи
Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	50
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять
Письмова контрольна робота		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота	1	50
Разом за 1 модуль	7	100
Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	50
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять
Письмова контрольна робота		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота	1	50
Разом за 2 модуль	8	100
Разом	15	100

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.	Тема 1. Поняття та місце земельного права у правових системах різних держав.
	Тема 2. Джерела земельного права в Україні та інших державах, порівняльно-правовий аспект.
	Тема 3. Право власності на землю в Україні та інших державах. Порівняльний аспект.
	Тема 4. Право землекористування в Україні та інших державах.
	Тема 5. Особливості правового регулювання обігу земельних ділянок в країнах Європи.
Модуль 2	Тема 6. Особливості правового статусу земель сільськогосподарського призначення в країнах Європи.
	Тема 7. Державне управління у галузі земельних відносин в Україні та інших державах.
	Тема 8. Державний земельний кадастр в країнах Європи.
	Тема 9. Особливості реєстрації прав на землю в різних країнах Європи.
	Тема 10. Правові проблеми гармонізації та адаптації законодавства України до норм та стандартів ЄС у галузі земельних відносин.

6.2. Структура навчальної дисципліни

6.3.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-ий семестр						
Модуль 1.						
Тема 1. Поняття та місце земельного права у правових системах різних держав.		2	2	-	-	6
Тема 2. Джерела земельного права в Україні та інших державах, порівняльно-правовий аспект.		2	2	-	-	6

Тема 3. Право власності на землю в Україні та інших державах. Порівняльний аспект.		4	4	-	-	6
Тема 4. Право землекористування в Україні та інших державах.		3	3	-	-	6
Тема 5 Особливості правового регулювання обігу земельних ділянок в країнах Європи.		4	4	-	-	6
Разом за модуль 1	60	15	15	-	-	30
Модуль 2.						
Тема 6. Особливості правового статусу земель сільськогосподарського призначення в країнах Європи.		3	3			6
Тема 7. Державне управління у галузі земельних відносин в Україні та інших державах.		2	2			6
Тема 8. Державний земельний кадастр в країнах Європи.		4	4			6
Тема 9. Особливості реєстрації прав на землю в різних країнах Європи.		4	4			6
Тема 10 Правові проблеми гармонізації та адаптації законодавства України до норм та стандартів ЄС у галузі земельних відносин.		2	2			6
Разом за модуль 2		15	15			30
Разом за семестр	120	30	30	-	-	60

6.4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна	Заочна
1.	Тема 1. Поняття та місце земельного права у правових системах різних держав.	2	
2.	Тема 2. Джерела земельного права в Україні та інших державах, порівняльно-правовий аспект.	2	
3.	Тема 3. Право власності на землю в Україні та інших державах. Порівняльний аспект.	4	
4.	Тема 4. Право землекористування в Україні та інших державах.	3	
5.	Тема 5 Особливості правового регулювання обігу земельних ділянок в країнах Європи.	4	
6.	Тема 6. Особливості правового статусу земель сільськогосподарського призначення в країнах Європи.	3	
7.	Тема 7. Державне управління у галузі земельних	2	

	відносин в Україні та інших державах.		
8.	Тема 8. Державний земельний кадастр в країнах Європи.	4	
9.	Тема 9. Особливості реєстрації прав на землю в різних країнах Європи.	4	
10.	Тема 10 Правові проблеми гармонізації та адаптації законодавства України до норм та стандартів ЄС у галузі земельних відносин.	2	
	Разом	30	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна	Заочна
1.	Поняття та місце земельного права у правових системах різних держав	6	
2.	Джерела земельного права в Україні та інших державах, порівняльно-правовий аспект..	6	
3.	Право власності на землю в Україні та інших державах. Порівняльний аспект.	6	
4.	Право землекористування в Україні та інших державах.	6	
5.	Особливості правового регулювання обігу земельних ділянок в країнах Європи.	6	
6.	Особливості правового статусу земель сільськогосподарського призначення в країнах Європи.	6	
7.	Державне управління у галузі земельних відносин в Україні та інших державах.	6	
8.	Державний земельний кадастр в країнах Європи.	6	
9.	Особливості реєстрації прав на землю в різних країнах Європи.	6	
10.	Правові проблеми гармонізації та адаптації законодавства України до норм та стандартів ЄС у галузі земельних відносин.	6	
	Разом	60	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30 (23.07.96), ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. Відомості Верховної Ради УРСР, 1984, додаток до N 51, ст. 1122.
3. Лісовий кодекс України від 21.01.1994. Відомості Верховної Ради України, 1994, № 17 (26.04.94), ст. 99.
4. Кодекс України про надра від 27.07.1994. Відомості Верховної Ради України, 1994, № 36 (06.09.94), ст. 340.
5. Водний кодекс України від 06.06.1995. Відомості Верховної Ради України, 1995, № 24 (13.06.95), ст. 189.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001. Відомості Верховної Ради України, 2002, N 3-4 (25.01.2002), ст. 27.
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV // Офіційний вісник України, 2003, N 11 (28.03.2003), ст. 462.
8. Повітряний кодекс України від 19.05. 2011 р. № 3393 – VI // Офіційний вісник України 2011, № 46 (29.06.2011) ст.1881.
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755 – VI // Офіційний вісник України 2010, № 92 (10.12.2010) ст. 3248.
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003, № 435-IV Офіційний вісник України, 2003. № 11 (28.03.03), ст. 461.
11. Закон України "Про архітектурну діяльність" від 20.05.1999. Відомості Верховної Ради України, 1999, N 31 (06.08.99), ст. 246.
12. Закон України "Про використання земель оборони" від 27.11.2003. Відомості Верховної Ради України, 2004, N 14 (02.04.2004), ст. 209.
13. Закон України "Про відходи" від 05.03.1998, № 187/98-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1998, N 36-37, ст. 242.
14. Закон України Про державний земельний кадастр” від 07.07.2011. Відомості Верховної Ради України, 2012, № 8 (24.02.2012), ст. 61.
15. Закон України "Про заставу" від 02.10.1992. Відомості Верховної Ради України, 1992, N 47 (24.11.92), ст. 642.
16. Закон України „Про землеустрій” від 22.05.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003.№ 36. Ст. 282
17. Закон України "Про іпотеку" від 05.06.2003. Відомості Верховної Ради України, 2003, N 38 Ст. 313.
18. Закон України "Про концесію" від 03.10.2019. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 48. Ст. 325.
19. Закон України "Про міжнародні договори України" від 29.06.2004. Відомості Верховної Ради України, 2004, N 50. Ст. 540.
20. . Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» від 25.06.2009, Офіційний вісник України, 2009, № 58. Ст. 2024

21. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 51. Ст. 553.
22. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997. Відомості Верховної Ради України, 1997. № 24. Ст. 170.
23. Закон України "Про оренду землі" від 1998.10.06. Офіційний вісник України, 1998, N 42 Ст. 1538.
24. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 07.02.2002. Відомості Верховної Ради України, 2002, № 30. Ст. 204.
25. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005. Відомості Верховної Ради України, 2005, № 49. Ст. 517.
26. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності : Закон України від 17 листопада 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1559-17>
27. Закон України "Про особисте селянське господарство" від 15.05.2003. Відомості Верховної Ради України, 2003, N 29. Ст. 232.
28. Закон України „Про оцінку земель” від 11.12.2003. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 229.
29. Закон України "Про природно-заповідний фонд України" від 16.06.1992. Відомості Верховної Ради України, 1992, N 34. Ст. 502.
30. Закон України «Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації» від 23.09.2008. Відомості Верховної Ради України, 2009, № 8. Ст. 105.
31. Закон України "Про транспорт" від 10.11.1994. Відомості Верховної Ради України, 1994, N 51. Ст. 446.
32. Закон України "Про фермерське господарство" від 19.06.2003. Відомості Верховної Ради України, 2003, N 45. Ст. 363.
33. Конвенція "Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права" від 10.12.1982. Офіційний вісник України, 2002, N 15. Ст. 818.
34. Конвенція "Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів" від 02.02.1971.
35. Regulation (EU) No 1307/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing rules for direct payments to farmers under support schemes within the framework of the common agricultural policy and repealing Council Regulation (EC) No 637/2008 and Council Regulation (EC) No 73/2009. *Official Journal of the European Union*. 2013. L 347. P. 608-670.

Основна література:

1. Петков В.П., Скриньковський Р.М. Обіг земельних ділянок сільськогосподарського призначення в умовах ринку землі з 01.01.2024. Особливості земельних відносин в умовах воєнного стану. Видавничий дім "Професіонал", 2024. 674 с.
2. Потапенко С.А. Земельне право України. Київ: Ліра-К. 2023. 560 с.
3. Ковальський Д.В. Земельний кодекс України з постатейними матеріалами. Київ : Юрінком Інтер. 2022. 1364 с.

4. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с.
5. Земельне право : підручник. За ред. О.І. Баїк. Львів : Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2021. 385 с.
6. Мірошниченко А. М. Земельне право України: Підручник. – 3-тє видання, допов. і перероб. – Київ : Алерта, 2013. – 512 с.
7. Земельна реформа 2021. Регулювання купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення. Поточні завдання і перспективи реформування земельних правовідносин. Правове забезпечення, коментарі, аналітика / Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. Київ : ЦУЛ, 2021. 336 с.
8. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. Станом на 26 вересня 2024 року. За заг. ред. Ховпуна О. С. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 820 с.

Допоміжна література:

1. Рибачек В.К. Особливості формування та функціонування ринку землі України та польщі: порівняльний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 6. С. 263-267. URL:
2. Піфко О.О. Окремі проблеми гарантування речових прав на нерухоме майно в Україні. Наукові інновації та передові технології. 2024. №11 (39). С. 629-638.
3. Піфко О.О. Реєстрація прав на землю у країнах Європи: порівняльний аналіз : монограф. / О.О. Піфко, Ю.М. Бисага // . – Ужгород: ФОП Бреза А.Е., 2011.
4. Борденюк О.В. Договір оренди землі в умовах воєнного часу. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 3. С. 205-209. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/284698/278788>
5. Савченко А.М. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності за конституціями України та держав Європейського Союзу. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 2. (Vol. 1). P. 191-196.
6. Савченко А.М., Бисага Ю.М., Берч В.В, Дешко Л.М., Заборовський В.В., Піфко О.О. Конституційне право на приватну власність в Україні та країнах Європейського Союзу: порівняльно-правове дослідження: монографія. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021. 204 с.
7. Савченко А.М. Особливості регулювання права приватної власності на землю в конституціях держав Європейського Союзу. Сучасне правотворення: питання теорії та практики : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 5-6 червня 2020 р. Дніпро : ГО «правовий світ», 2020. С. 38-41.
8. Костяшкін І.О., Бригінець О.О. Принцип рівності суб'єктів права власності на землю: проблеми правового забезпечення. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2021. Вип. 65. С. 194-199.
9. Плуталова О. Г. Огляд стану нормативно-правового забезпечення публічного регулювання ринку землі в Україні. Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 1(28). С. 107 – 112.
10. Правдюк А. Теоретичні аспекти реалізації конституційного права власності на землю на сучасному етапі земельної реформи. Підприємництво, господарство і право. 2021. №5. С. 132-136.
11. Швець Ю. О., Грінберг І. О. Аналіз ринку землі України за сучасних умов. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. Вип. 29. С. 164–170.

12. Зигрій О., Бутрин-Бока Н. Особливості запровадження ринку землі в Україні: юридичний аспект. Право-ua. 2021. № 1. Ст. 136-142
13. Dekker H. A. L. The Invisible Line: Land Reform, Land Tenure Security, and Land Registration / H. A. L. Dekker. – Burlington : Ashgate Publishing, 2003. – 230 s.
14. Gray K. Land Law / K. Gray, S. F. Gray. – New York : Oxford University Press, 2007, – 656 p.
15. Aruna Nair. Textbook on Land Law. Oxford University Press. 2023. 704 p.

12. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
2. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України;
3. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу;
4. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України;
5. <http://allbest.ru/union/> - перелік безкоштовних бібліотек повних текстів;
6. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> - енциклопедії та словники;
7. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека;
8. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні);
9. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки);
10. <http://www.nbuv.gov.ua/online-2010/> - передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І.Вернадського;
11. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева);
12. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна);
13. <http://pravo.biz.ua/> - юридична бібліотека (Україна);
14. <http://www.vuzlib.net/> -економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники);
15. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> - безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів;
16. <http://lawbook.by.ru/> - бібліотека юриста;
17. <http://www.tarasei.narod.ru/uchebniki.html> - правова бібліотека;
18. <http://urka.ru/catalog.php?parent=57> – каталог юридичних ресурсів;
19. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/> - електронні наукові видання НБУ ім. В.І. Вернадського;
20. www.lawukraine.com - каталог юриста;